

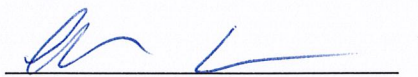
2018-05-30

PROT 2018/42
AR-AB 1.0:2018

Arkivbeskrivning med beskrivning av Riksarkivets allmänna handlingar

Gäller för	Riksarkivet
Förvaltningsansvarig enhet	Juridiska enheten
Föredragande	Sofia Ängemark, arkivarie
Datum för ikraftträdande	2018-01-01
Dokumentbeteckning	AR-AB
Version	1.0:2018
Arkivbildande myndighet	Riksarkivet
Arkiv	Riksarkivets myndighetsarkiv 2018 – Arkis referenskod: arkivet är ej registrerat
Kontaktuppgifter	Riksarkivet Box 12541 102 29 Stockholm 010-476 70 00 riksarkivet@riksarkivet.se https://riksarkivet.se/

Fastställd av:

Anna Cedemar, avdelningschef

[illegible]

Innehåll

1	Om arkivbeskrivningen	4
2	Om Riksarkivets myndighetsarkiv	4
2.1	Förfrågningar om myndighetsarkivet	4
2.2	Avgifter för kopior	5
2.3	Försäljning av personuppgifter	5
2.4	Arkiv som myndighetsarkivet förvarar	5
3	Riksarkivets verksamhet och organisation	5
3.1	Riksarkivet – en av Sveriges äldsta myndigheter	5
3.2	Riksarkivets verksamhet	6
3.3	Riksarkivets organisation	7
4	Myndighetens arkiv	10
4.1	Register och sökmedel till arkivet	10
4.2	Tekniska hjälpmedel	10
4.3	Sekretessbestämmelser	10
4.4	Gallringsregler	11
4.5	Regelbundet hämtade och lämnade uppgifter	11
4.6	Arkiv och handlingar införlivade i arkivet	11
4.7	Arkiv och handlingar överlämnade från arkivet	11

1 Om arkivbeskrivningen

Denna arkivbeskrivning, upprättad enligt 6 § arkivlagen (1990:782) och Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd (RA-FS 1991:1, ändrade genom RA-FS 2008:4) om arkiv hos statliga myndigheter, har till uppgift att i första hand underlätta för allmänheten att ta del av allmänna handlingar. Arkivbeskrivningen uppfyller även kravet på beskrivning av en myndighets allmänna handlingar enligt bestämmelserna i 4 kap. 2 § offentlighets och sekretesslagen (2009:400).

Arkivbeskrivningen är en del av Riksarkivets verksamhetsbaserade arkivredovisning som infördes 2018. Uppgiftsmängder i Riksarkivets arkivredovisning:

Dokumentbeteckning	Dokumentnamn
AR-AB	Arkivbeskrivning med beskrivning av Riksarkivets allmänna handlingar
AR-KS	Klassificeringsstruktur för Riksarkivet
AR-PB	Processbeskrivningar till Riksarkivets klassificeringsstruktur
AR-AP	Riksarkivets arkivförteckning – Arkivbildningsplan
AR-RF	Riksarkivets arkivförteckning – Redovisning av förvaringsenheter
AR-F	Förklaring till Riksarkivets arkivredovisning

Relationerna mellan uppgiftsmängderna över tid kommer att redovisas i Förklaring till Riksarkivets arkivredovisning (AR-F).

Riksarkivets arkivbildningar före 2018 redovisas i separata arkivredovisningar med tillhörande arkivbeskrivningar. Arkivredovisningarna är tillgängliga via Nationella arkivdatabasen (NAD) som är publicerad på Internet, <https://sok.riksarkivet.se/nad>. Arkiven söks via *Riksarkivets ämbetsarkiv (samlingspost)* och har referenskod SE/RA/481.

2 Om Riksarkivets myndighetsarkiv

2.1 Förfrågningar om myndighetsarkivet

Riksarkivets interna arkivverksamhet samordnas av en myndighetsarkivarie. Krigsarkivet, landsarkiven, Svensk Arkivinformation (SVAR) i Ramsele, Mediakonverteringscentrum (MKC) i Fränsta och verksamheten i Marieberg/Arninge har utsedda arkivredogörare som svarar för diarieföring och myndighetsarkivets skötsel vid respektive avdelning.

Myndighetsarkivarien, arkivredogörare och registratorer kan lämna närmare upplysningar om respektive avdelnings allmänna handlingar, deras användning och sökmöjligheter.

Beslut i myndighetsarkivsfrågor fattas av chefen för administrativa divisionen.

2.2 Avgifter för kopior

Riksarkivet får ta ut avgift redan från första sidan vid utlämnande av kopior, avskrifter och utskrifter av allmänna handlingar, såväl av enskild som av staten¹. Riksarkivet får även inom ramen för full kostnadstäckning ta ut avgift för undersökningsuppdrag som går utöver serviceskyldigheten enligt 4 § förvaltningslagen (1986:223)².

2.3 Försäljning av personuppgifter

Riksarkivet har ingen rätt att sälja personuppgifter.

2.4 Arkiv som myndighetsarkivet förvarar

Utöver Riksarkivets myndighetsarkiv 2018– ansvarar myndighetsarkivet även för förvaringen av myndighetens tidigare förda ämbetsarkiv. Arkiven redovisas i separata arkivredovisningar med tillhörande arkivbeskrivningar. Arkivredovisningarna är tillgängliga via Nationella arkivdatabasen (NAD) som är publicerad på Internet, <https://sok.riksarkivet.se/nad>, ange *Riksarkivets ämbetsarkiv (samlingspost)*. Referenskod i Riksarkivets arkivinformationssystem är SE/RA/481.

3 Riksarkivets verksamhet och organisation

3.1 Riksarkivet – en av Sveriges äldsta myndigheter

Riksarkivet leder sitt ursprung till det arkiv som efterhand växte fram inom Kungl. Maj:ts kansli, föregångaren till dagens regeringskansli. Med början under Gustav Vasas regering skapades ett arkiv bestående dels av dokument upprättade inom kansliet, dels av inkomna handlingar. Redan kung Gustav berikade dessutom kungliga kansliets arkiv med äldre, insamlade dokument.

I kansliordningen den 16 oktober 1618, vars upphovsman var rikskanslern Axel Oxenstierna, föreskrevs för första gången att en särskilt utsedd sekreterare, med två skrivare till sin hjälp, skulle ha till uppgift att ansvara för arkivet. Detta benämndes i kansliordningen ”riksens archivum”. Därmed hade Riksarkivet som institution skapats.

Med tiden fick det växande och åldrande arkivet allt mindre betydelse för kansliets dagliga verksamhet, samtidigt som de historiska forskarna blev fler. Riksarkivet utvecklades under 1800-talets lopp till ett svenskt nationalarkiv. Dock utgjorde det en del av Kungl. Maj:ts

¹ 34 § Förordning (2009:1593) med instruktion för Riksarkivet.

² 33 § 4 Förordning (2009:1593) med instruktion för Riksarkivet.

kansli ända till 1878, då det blev en självständig myndighet under ledning av riksarkivarien.

För att för framtiden bevara de statliga regional- och lokalförvaltningarnas arkiv skapades under åren 1899–1935 sju landsarkiv, som 2010 förenades med Riksarkivet till en myndighet. Krigsarkivet, som tillkommit 1805, införlivades med Riksarkivet 1995.

Organisationens utveckling

1618 bildades Riksarkivet

1805 räknar Krigsarkivet som sitt ursprung.

1899 öppnades Landsarkivet i Vadstena som första landsarkiv. Riksarkivet är chefsmyndighet över landsarkiven.

1903 bildades två landsarkiv, ett i Lund, ett i Uppsala

1905 kom nästa landsarkiv, denna gång i Visby

1911 utökades den statliga arkivorganisationen med Landsarkivet i Göteborg

1928 startade Landsarkivet i Östersund sin verksamhet

1935 slog Landsarkivet i Härnösand upp dörrarna

1995 går Krigsarkivet in som en avdelning i Riksarkivet

2010 slås Riksarkivet och landsarkiven samman till en myndighet: Riksarkivet

Riksarkivets historia, verksamhet och organisation har beskrivits åtskilliga gånger, varav nedan ges ett urval av Riksarkivets egna publikationer. Samtliga titlar finns tillgängliga i Riksarkivets bibliotek:

Berg, Severin: *Svenska riksarkivet 1618-1837*, Meddelanden från svenska Riksarkivet, 1916.

Berg, Severin: *Svenska riksarkivet 1837-1846*, Meddelanden från svenska Riksarkivet, 1927.

Jägerskiöld, Olof: *Riksarkivet 1618-1968. Från Slottsbacken till Fyrverkarbacken*, 1968.

Krigsarkivet 200 år, Årsbok för Riksarkivet och landsarkiven, 2005.

Norberg, Erik: *Mellan tiden och evigheten, Riksarkivet 1846-1991*, Skrifter utgivna av Riksarkivet, del 28, 2007.

PM ang. riksarkivets organisation (augusti 1965), publicerad i *Meddelanden från svenska riksarkivet för åren 1962-1966*, 1968.

Riksarkivets beståndsöversikt del 6, Skrifter utgivna av Svenska Riksarkivet, del 8, 2003.

Riksens arkiv, det gamla som det nya, Årsbok för Riksarkivet och landsarkiven, 1994.

3.2 Riksarkivets verksamhet

Riksarkivet är en statlig förvaltningsmyndighet under Kulturdepartementet och har ett särskilt ansvar för den statliga arkivverksamheten och arkivvården i Sverige. Riksarkivet ska kontrollera den offentliga arkivverksamheten och ha nationell överblick över arkivfrågorna.

Riksarkivet förvarar arkiv som övertagits enligt 9 § arkivlagen (1990:782) samt enligt äldre bestämmelser gällande Riksarkivets, Krigsarkivet och Landsarkivens uppdrag som arkivmyndigheter. Riksarkivet förvarar därtill donerade, förvärvade eller deponerade enskilda arkiv t.ex. person-, gårds-, företags- och föreningsarkiv.

Riksarkivets verksamhet regleras genom:

- Arkivlag (1990:782)
- Arkivförordning (1991:446)
- Förordning (2009:1593) med instruktion för Riksarkivet
- Förordning (2007:1368) om statsbidrag till enskilda arkiv
- Förordning (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet
- Förordning (2018:219) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning
- Regeringens årliga regleringsbrev

Riksarkivet följer även de bestämmelser som rör hanteringen av verksamhetsinformation och allmänna handlingar som regleras i:

- Tryckfrihetsförordning (1949:105)
- Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
- Lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning
- Förordning (2000:606) om myndigheters bokföring
- Lag (2016:1145) om offentlig upphandling
- Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd, RA-FS

3.3 Riksarkivets organisation

Riksarkivet är en rådighetsmyndighet med ett insynsråd och leds av en myndighetschef, riksarkivarien. Vid sin sida har riksarkivarien en stab som har ansvar för strategiska frågor och övergripande samordning och utveckling.

Från den 1 januari 2018 är en tidigare matrisorganisation ersatt av en linjeorganisation indelad i fem avdelningar: Regionala avdelningen (REG), Nationella avdelningen (NAT), Avdelningen för bevarande och digital infrastruktur (BDI), Avdelningen för offentlig informationshantering (OFI) samt Administrativa avdelningen.

Riksarkivet bedriver verksamheten på 11 platser i landet³ och arbetet organiseras i följande myndighetsövergripande verksamhetsgrenar:

Normera och främja informationshantering i offentlig sektor: normeringsverksamheten tar fram generella och myndighetsspecifika föreskrifter och beslut samt förvaltningsgemensamma specifikationer. Främjande sker främst genom information, vägledning, kurser och konferenser.

Främja kunskap om mottagna arkiv: görs genom programverksamhet, utställningar och publikationer för olika målgrupper.

³ Landsarkiv finns i orterna Göteborg, Härnösand, Lund, Uppsala, Vadstena, Visby och Östersund. Mediakonverteringscentrum är förlagd i Fränsta, Svensk Arkivinformatik är förlagd i Ramsele, övrig verksamhet är förlagd till Stockholm och Täby.

Främja informationshantering i enskild sektor: sker främst genom information, vägledning, kurser och konferenser.

Utöva tillsyn: görs genom tillsyn och kontroll av regelefterlevnad hos statliga myndigheter och organ men även hos de enskilda aktörer som förvarar statlig information.

Hantera leveranser och förvärv: behandlar frågor som rör leveranser av både statligt och enskilt arkivmaterial.

Bevara mottagna arkiv: innebär att kontinuerligt förbättra förutsättningarna för långtidsbevarande av information oavsett medium för att säkerställa samhällets behov av en långsiktig informationsförsörjning. Utveckling av metoder för bevarande och konservering, preventiva och direkta vårdinsatser av analoga och digitala informationsbärare.

Digitalt tillgängliggöra arkivinformation: är arbetet med att tillgängliggöra arkiv för vidareutnyttjande genom exempelvis öppna data, att redovisa och registrera arkiv för att underlätta sökbarheten samt att digitalisera arkiven.

Tillhandahålla i läsesal: görs i våra läsesalar runt om i landet.

Besvara förfrågningar: som ställs via brev, e-post eller webbformulär.

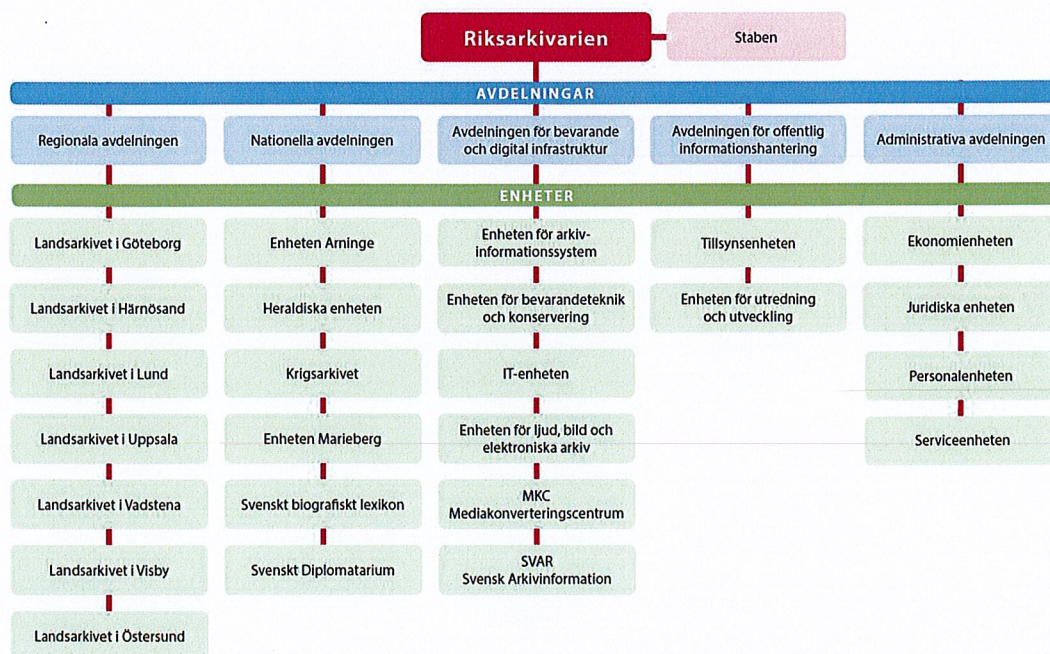
Övrig verksamhet från 1 januari 2018:

Heraldik & statssymboler: Riksarkivet har hand om statens heraldiska verksamhet och ska se till att vapen eller heraldiska emblem som syftar på staten eller statsmyndigheterna utförs i enlighet med heraldiska normer. Riksarkivet ska också verka för att bestämmelser om Sveriges flagga följs. Riksarkivet ger även råd till kommuner och upprättar förslag till kommunala vapen.

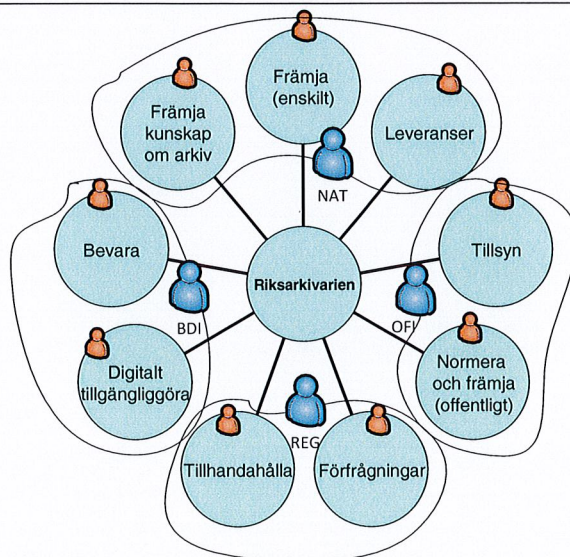
Utgivning: Riksarkivet har en omfattande utgivning av egna publikationer som till exempel arkivguider, vägledning, handböcker, lexikon, medeltidsbrev, årsböcker med mera. Svenskt biografiskt lexikon är ett standardverk med biografier över bemärkta personer och släkter. Dokument från medeltiden publiceras och tillgängliggörs av Svenskt Diplomatarium. Projektet Det medeltida Sverige ger ut böcker om medeltida bebyggelse.

Stödverksamhet: Utöver kärnverksamhetens verksamhetsgrenar finns flera stödverksamheter vid Riksarkivet. Dessa bedrivs främst inom administrativa avdelningen och avdelningen för bevarande och digital infrastruktur.

RIKSARKIVETS ORGANISATION

Organisationsstruktur från 1 maj 2018.

Modell över styrning och utveckling av kärnverksamheten vid Riksarkivet (1 januari 2018).

4 Myndighetens arkiv

4.1 Register och sökmedel till arkivet

- Riksarkivets diarium (W3D3) med diarie-/dossierplaner
- Arkivredovisningens processbeskrivningar (VisAlfa), visar sambanden mellan arbetsuppgifter och handlingar och ärendeslag
- Arkivredovisningens arkivbildningsplan (VisAlfa), visar handlingsslag och handlingstyper samt styrning av arkivbildningen – under utarbetande
- Arkivinformationssystem (Arkis), register över i Riksarkivet förvarade arkivbestånd med dokumentation om vård och annan hantering
- Redovisningssystem (Agresso), digital ekonomiinformation
- Löne- och personaladministrativt system (Primula), digital löne- och personalinformation
- Förteckning över information tillgänglig för vidareutnyttjande är publicerad på Riksarkivets webbplats: <https://riksarkivet.se/psidata>

Riksarkivet har ännu inte upprättat arkivförteckning med redovisning av förvaringsenheter.

Riksarkivet har inte upprättat förteckning över IT-system som innehåller allmänna handlingar som dokumenterar Riksarkivets verksamhet.

4.2 Tekniska hjälpmedel

Digitala register och digitala handlingar ur myndighetsarkivet kan i viss mån tillhandahållas via datorer i Riksarkivets forskarexpeditioner i Marieberg (Stockholm), Arninge (Täby), Gärdet (Stockholm), Göteborg, Härnösand, Lund, Uppsala, Vadstena, Visby och Östersund.

Mikrofilmsläsare finns i ovan angivna forskarsalar.

4.3 Sekretessbestämmelser

Rätten att ta del av allmänna handlingar kan begränsas av bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). De bestämmelser som vanligen tillämpas i Riksarkivets myndighetsarkiv är 21 kap. om sekretess till skydd för uppgift om enskilds personliga förhållanden, 39 kap. om sekretess till skydd för enskild i personaladministrativ verksamhet, 19 kap. 3 § om upphandlingssekretess, 18 kap. 8-9 §§ om sekretess vid säkerhets- eller bevakningsåtgärder och 40 kap. 3 § om sekretess till skydd för enskild i biblioteksverksamhet.

Enligt 11 kap. 6 § offentlighets- och sekretesslagen, behåller en uppgift som är sekretessreglerad hos en myndighet samma sekretesskydd hos Riksarkivet då arkivet har överförs hit. Diarieförda förfrågningar rörande hemliga arkiv som förvaras av Riksarkivet kan därför omfattas av sekretess.

4.4 Gallringsregler

Riksarkivet tillämpar de generella gallringsföreskrifter som Riksarkivet utfärdat för statliga myndigheter:

- Tillämpningsbeslut till Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd om gallring av handlingar av tillfällig eller ringa betydelse (RA-FS 1991:6, ändrade genom RA-FS 1997:6 och RA-FS 2012:2), Riksarkivariens beslutsprotokoll 2014-05-08.
- Tillämpningsbeslut enligt Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd om gallring och utlån av räkenskapshandlingar (2004:3), Riksarkivariens beslutsprotokoll 2014-10-17.
- Beslut om tillämpningsbeslut av gallringsföreskrifter för löne- och personaladministrativa handlingar, upphandling samt forskningshandlingar, Riksarkivariens beslutsprotokoll 2016-09-14.
- Föreskrifter (RA-FS 2004:1, ändrade genom RA-FS 2012:3) om gallring och återlämnande av handlingar vid ansökan om tjänst.

Riksarkivets myndighetsarkiv har inga gällande myndighetsspecifika föreskrifter om gallring och annan arkivhantering.

4.5 Regelbundet hämtade och lämnade uppgifter

Riksarkivet lämnar och hämtar varje månad ekonomi- och löneuppgifter, digitalt via internetöverföring, från andra myndigheter som Arbetsgivarverket, Ekonomistyrningsverket, Försäkringskassan, Kammarkollegiet, Riksgälden, Skatteverket, Statens Pensionsverk och Statistiska centralbyrån.

4.6 Arkiv och handlingar införlivade i arkivet

Riksarkivets myndighetsarkiv 2018– har inte införlivat några överlämnade arkiv eller arkivhandlingar.

4.7 Arkiv och handlingar överlämnade från arkivet

Riksarkivets myndighetsarkiv har inte överlämnat arkiv eller arkivhandlingar till annan myndighet eller arkivmyndighet.